

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Факультет економічний
“12” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З
ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D7 Торгівля

Освітня програма: Торгівля, підприємництво та логістика

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, кандидат економічних наук, доцент Кириченко А.В.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є обов'язковою в освітній програмі. Вона охоплює теоретичні засади науки, методологію та методи економічних досліджень, основи організації наукової діяльності, формування інформаційної бази та оформлення результатів досліджень. Значна увага приділяється питанням захисту інтелектуальної власності, а також особливостям написання кваліфікаційних робіт. Дисципліна формує у студентів наукове мислення й навички самостійної дослідницької роботи.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право	
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	D7 Торгівля	
Освітня програма	Торгівля, підприємництво та логістика	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	30 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	
Самостійна робота	105 год.	148 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни “Методологія і організація наукових досліджень” є ознайомлення студентів з сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та з методикою наукових досліджень; формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес; освоєння навиків формування і використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження; вдосконалення вмінь у пошуку, доборі й опрацюванні наукової інформації, у точному формулюванні мети, завдань і висновків дослідження.

Завдання:

вивчення теорії та методологічних засад наукових досліджень;
формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо дослідницького процесу;
формування професійних здібностей, спрямованих на вирішення наукових проблем.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі торгівлі, підприємництва та логістики, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Методологія і методи економічного дослідження													
Тема 1. Наука та наукове дослідження	1-2 тижні	3	3	1			50						74
Тема 2. Основні положення наукової методології	3-4 тижні	4	3	2									
Тема 3. Загальні методи наукових досліджень	5-6 тижні	4	4	2				0,5	0,5				
Тема 4. Спеціальні методи економічних досліджень	7-8 тижні	4	4	2				0,5	0,5				
Разом за змістовим модулем 1	71		14	7			50	75	1				74
Модуль 2. Основи організації наукових досліджень													
Тема 1. Організація наукового дослідження	9-10 тижні	4	4	2			55	0,5	0,5				74
Тема 2. Інформаційна база наукових досліджень	10-11 тижні	2	3	1									
Тема 3. Інтелектуальна власність	11-12 тижні	2	3	1									
Тема 4. Підготовка і оформлення наукових робіт	13-14 тижні	4	3	2				0,5	0,5				
Тема 5. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	14-15 тижні	4	3	2									
Разом за змістовим модулем 2	79		16	8			55	75	1				74
Усього годин	150		30	15			105	150	1				148

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та наукове дослідження	3
2	Основні положення наукової методології	3
3	Загальні методи наукових досліджень	4
4	Спеціальні методи економічних досліджень	4
5	Організація наукового дослідження	4
6	Інформаційна база наукових досліджень	3
7	Інтелектуальна власність	3
8	Підготовка і оформлення наукових робіт	3
9	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	3

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та наукове дослідження	1
2	Основні положення наукової методології	2
3	Загальні методи наукових досліджень	2
4	Спеціальні методи економічних досліджень	2
5	Організація наукового дослідження	2
6	Інформаційна база наукових досліджень	1
7	Інтелектуальна власність	1
8	Підготовка і оформлення наукових робіт	2
9	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теми 1-4. Методологія і методи економічного дослідження	50
2	Теми 5-9. Основи організації наукових досліджень	55

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

усне або письмове опитування;
співбесіда;
тестування;
захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

метод проблемного навчання;
метод практико-орієнтованого навчання;
кейс-метод;
метод навчання через дослідження;
метод навчальних дискусій та дебат.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Методологія і методи економічного дослідження		
Практична робота 1. Наука та наукове дослідження	ПРН 2, 10. У тому числі визначати, аналізувати проблеми підприємництва та торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення шляхом використання спеціальних та загальних методів наукових досліджень та вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.	15
Практична робота 2. Основні положення наукової методології		15
Практична робота 3. Загальні методи наукових досліджень		15
Практична робота 4. Спеціальні методи економічних досліджень		15
Самостійна робота до модуля 1.		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Основи організації наукових досліджень		
Практична робота 1. Організація наукового дослідження	ПРН 2, 10. У тому числі визначати, аналізувати проблеми підприємництва та торгівлі шляхом використання інформаційної бази наукових досліджень та вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та торговельних структур за умов невизначеності та ризиків в своїй магістерській роботі.	12
Практична робота 2. Інформаційна база наукових досліджень		12
Практична робота 3. Інтелектуальна власність		12
Практична робота 4. Підготовка і оформлення наукових робіт		12
Практична робота 5. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження		12
Самостійна робота до модуля 2.		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад,
---	---

	лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Всі письмові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності” (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4147>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді) - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4147>;
- Кириченко А. В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень». Київ.: «Компринт». 2022. 36 с.
- Кириченко А. В. Курс лекцій до вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень». Київ.: «Компринт». 2022. 76 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Педченко Н., Бірта Г., Карпенко Н., Стрілець В., Іваннікова, М. Математичні методи та методи статистичної обробки інформації у методології наукових досліджень. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*, 2024. (3 (113), 89-95. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-3-12>
2. Радіонова І., Румик І. Методологія наукових досліджень в економіці: традиційний та оновлений підходи. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2024. (1(73), 11–19. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-73-11-19>
3. Гальків, Л. І. Організування і проведення наукових досліджень: 1001 тест для магістрів : спецкурс для спец. 051 "Економіка", 073 "Менеджмент" : навч. посіб. / Л. І. Гальків, О. Б. Мрихіна ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Растр-7. 2021. 197 с.
4. Кириченко А. В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень». Київ.: «Компринт». 2022. 36 с.
5. Кириченко А. В. Курс лекцій до вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень». Київ.: «Компринт». 2022. 76 с.
6. Сейко Н., Андрійчук Н. Якісні та кількісні методи дослідження в курсі «методологія наукових досліджень» для майбутніх соціальних працівників. *Нові технології навчання*. 2020. № 94: <http://journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/47/47>
7. 7 сходинок підготовки успішної дисертації. Монографія/ Старростіна А.О., Кравченко В.А., Нагачевська Т.В./ за заг.ред.проф. Старостіної А.О. 2-ге вид., перероб. І доп. К.: «НВП «Інтерсервіс», 2019. 302 с.
8. Кириченко А. В. Етапи сучасної методології наукових досліджень в магістерських роботах студентів спеціальності “Підприємництво та торгівля”. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. (8 (08), 8-11. <https://doi.org/10.32782/dees.8-2>.
9. Кириченко А. В. Порівняльний аналіз ринку інтелектуальної власності України та Китаю: виклики, тенденції та перспективи. *Китаєзнавчі дослідження*. 2025. №2. (прийнято до друку).
10. Офіційний веб-сайт Бібліотека Верховної Ради України. URL: <http://lib.rada.gov.ua>
11. Офіційний веб-сайт Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
12. Офіційний веб-сайт Законодавчі і нормативні акти України URL: <http://www.uazakon.com>